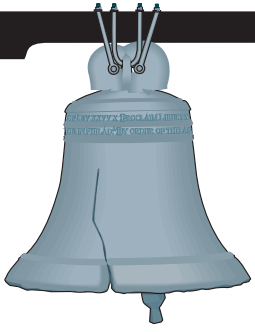
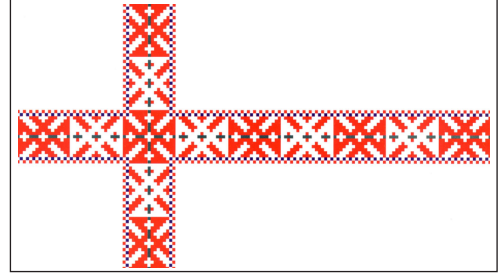

SETOMAA

„Setomaa” ilmub alates 1995. aastast
Lehte rahastab Setomaa kultuuriprogramm

NR. 10. (114.) OKTOOBER 2005

Ses lehenumbris!

- VIII Seto Kongress tulemas
- Setomaa Valdade Liit teeb koostööprojekte ja küsitlusi
- Üleskutse jäädvustada mälu
- Uudiseid Petserimaalt
- Seto-sünnimusi siit ja säält
- Suursünnipäevad ja teated

30. septembril avati Värskas pidulikult paljude külaliste osavõtul täiesti uuendatud lasteaed ja raamatukogu. „Ilma liialduseta on täna Värskas ajalooline päev,” sõnas Põlva maavanem Urmas Klaas.

„Juurde sai 535 ruutmeetrit kasulikku pinda, sellest 212 m² raamatukogule ja 323 m² lasteaiale. Ühtlasi remonditi vanadki ruumid, saadi uut sisustust, ehitati uued mänguväljakud, uus tara....“ rääkis vallavanem Rein Järvelill avamisel.

Ilmar Vananurme tehtud fotol näeme noori värskalasi – tänaseid lasteaialapsi.

VIII Seto Kongressi valimise´ alanu´! Kongress tulõ 3. detsembril Värskah!

Kõrralinõ VIII Seto Kongress toimus 3. detsembril Värskah.

Seto Kongressi saadikidõ valimisega om aigu 25. novembrini 2005.

Sõölõ kongressilõ tahasi Seto Kongressi Vanõmbidõ Kogo saia saadikit rohkõmba ku viimätsel katõl kõrral om olnu.

Kongressil arotamisõlõ tulõva´ teema piasi ka tulõma suurõmbalt osalt saadikidõ valimiskuuholõkilt, hüä, ku ettepanõku´ esitätäs kirälikult.

Kontaktisiku´ Ahto Raudoja - Seto Kongressi Vanõmbidõ Kogo päävanõmb ja kongressi kõrraldaja - ahtorauvoja@hotmail.ee, tel. 5182411

Sulo Nurmeots - Seto Kongressi valimiskomisjoni esimiis - tel. 53475784

Õie Sarv-sekretär - oi@sarv.ee

Ilmar Vananurm - kongressi meedia kõrraldaja - tel. 5264282,

setomaa@estpak.ee

Aare Hörn - kongressi dokumendi´ - tel. 56222348,

aare@setomaa.ee

(Seto Kongressi Vanemate Kogu info)

На мой взгляд, культура ни одного народа не может существовать в рамках административных границ. Она – достояние всего человеческого сообщества. Маленькие, но последовательные шаги дали импульс развитию программ приграничного сотрудничества. Реализация этих программ дает вероятность полноценного культурного обмена и будет иметь огромное социальное значение.

Елена Воронкова,

заместитель директора музея-заповедника Изборск по научной работе

„Mu arvates ei saa ühegi rahva kultuur eksisteerida administratiivsete piiride raames.

Kultuur on inimkonna väärtus. Väikesed, kuid järjekindlad sammud andsid impulsi piiriüleseks koostööks.

Nende [piiriüleste] programmide teostegemine annab eeldused täisväärtuslikuks kultuurivahetuseks ning sellel saab olema väga suur sotsiaalne tähtsus.“

Nii kirjutas ajalehele „Setomaa“ Irboska kaitseala-muuseumi teadusdirektor Jelena Voronkova, kui Setomaa Valdade Liidu ja Petseri administratsiooni koostööna asuti koostama piiriülest projekti, mis algataks koostöö Petserimaa traditsioonidele põhineva väikeettevõtluse tegevuses Setomaal – mõlemal pool suureks nuhtluseks kujunenud Seto Müüri.

Tähnäkene ja Pähnäkene

Tähnäkene tulõ kodo ja pand lavva pääle ohkokõsõ raamadu´ vai tõisildõ üldeh – paksu´ vihu.

„Mia´ neo´ omma?“ küüsüs Pähnäkene.

„Neo´ omma´ Seto Kongressi raamadu´. Näet, perüs mito kongressi om jo´ olnu.“

Pähnäkene: „Ma´ tiäki-is, öt nii pallõ om näid olnu. Kae´ kummõtit, õga kolmõ aastaga takast om kongress olnu´ - 1996, 1999, 2002.“

Tähnäkene: „Jah. Ja pääle nõidõ oll 2003. aastagal viil

eräkõrralinõ kongress, sis kinnitõdi uma seto lipp. No´ om setosil uma lipp olõmah ja 2002. aasta-ga kongressil kuulutõdi vällä, öt seto´ omma´ rahvas. Ögas väiga taheta-ai´ tunnista´, öt sääne rahvas om olõmah. A seto´ omma´ kõõ hinnäst pidänu´ umaette rahvast. Ütel pääväl tuhnõ internetih ja löüse säntse aadressi – Haldjas.Folkloore.ee ja säält sis lätsi edesi Sugrimaa pääle. Vällä ilmu kaart, koh oll õgasagamatsi rahvit, a setosid sääl joht olõ-

õs. Võit eis´ ka´ kaia!

Tiidmisõst viil, öt seol aastagal om jal Seto Kongress ja tuu peetas 3. detsembril Värskah. Loodami, öt tulõ pallõ setosid kohalõ ummi asju arotamma, mõttit vällä ütlemmä ja suuvõ kirja pandma.“

Pähnäkene: „Ah nii sis om. Tulõ sis hindäl ka´ minnä. Mul omgi´ süäme pääl, öt tõõsõ aja-va´ mii´ asju, käändvä´ mii´ kultuuri umma muudu ja sis peräst üldäs, öt mii´ kõnõlõgi´ nii,

teke´ nii, olõgi´ säntse´ – sääne omgi´ mii´ kultuur. Võõrilõ andaski´ jo´ väiga suur võim. Pia mii´ tohiki-i´ inäp hindä iist saista, umma tetä, umma hoi-ta, ellä´ ja olla´ nii kuis mii´ taha ja õigõst pia. Innidse Eesti aigu tullu´ tõõsõ ütlemmä öt mäntse´ mii´ pia olõma, kuis pia tegemä, kuis pia kõnõlõma.

Ja no´ tulõ tuu sama asi vahtsõst. Umah kotoh ka´ tohi-i´ olla´ inäp eis, ka´ siih naatas sudtam-ma.“

Tähnäkene: „Tulõ kongressilõ ja ütlet vällä midä mõtlõt. Kas tuud kullõldas, a saat süäme päält ar´ üldä.“

Väläh pisördõlõs vihma ja väelüisi nakas sükus umma hämmet ja külmebät puult näütämmä. Eiski´ om meele seol aastagal pikk ja lämme sükus kinkitüest ant. Hingi k'aumisi aig om käeh.

SARVÕ ÕIÕ